

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De Sanctorum Festiuitatibus Anni totius, & aliis solemnitatibus - Opvs
Novvum, Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue] Scriptoribus
plenißimum, cum occurentium fidei controuersiam tractatione Editio
Qvinta. Nvnc Demvm Integre Svppletæ, Concionibvs Per Octauam Vener.
Sacramenti ...

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

In Festo S. Benedicti Abbatis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56262](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56262)

IN FESTO S. BENEDICTI
ABBATIS.

Partitio.

1. De contemptu mundi.
2. De verbis illis: Ecce nos reliquimus omnia.
3. De S. Benedicto, cur mundum deseruerit.
4. De aliis eiusdem praeclaris dotibus.
5. De Ordinis eiusdem nobilitate & antiquitate.

Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, &c. Matth. 19.

FIGVRA.

(Gen. 12.)

S. Benedictus Abrahamo requatur.

Magnus ille Deus viuens, omnipotens, & aeternus, Abrahamum Patriarcham habens carissimum, eumque ad magna vocans, ac destinans, hoc illi est modo allocutus: *Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo Patris tui, & veni in terram, quam monstrabo tibi, faciamq; te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, erisq; benedictus.* Cum sanctum hunc virum, eiusque vocationem & obedientiam, qua Deo vocanti paruit, accuratius mecum perpendo, omnia quam aptissime sanctissimo viro Benedicto accommodari posse videntur. Quod enim ille fuit tempore legis naturae, hoc hic in lege Evangelica existit. Abrahamus siquidem multarum gentium pater fuit, filiorum Dei origo, fidelium Patriarcha, ac praeterea magnus fidei magister, & pio erga Dei obsequium zelo flagrans. Ad haec omnia quam proxime accedens S. Benedictus, magnus erate sua deuotione fuit magister, reformationis auctor, virtutum doctor, Religiosorum Patriarcha, Monasteriorum fundator, animarum sanctorum dux & director, ad haec omnem mundi contemptum penitus spirans, & Dei cultui addictissimus. Caeterum, quod Abrahamus dictum fuit, cum huic quoque diceretur, ea-

dem vocanti Deo promptitudine est obsecutus, & factae illi promissiones & adimpletae, in hoc renouatae sunt. Abrahamus namque exemplo caelitus vocatus S. Benedictus, patrio excessit solo, mundum deseruit, domum & paternam omnem hereditatem libens reliquit, & regionem caelitus illi monstratam quanto citius contendit, vocantem secutus Deum. Hinc innumeram post se filiorum reliquit prosapiam, Religiosorum numero multiplicatus est, omnigena benedictione cumulatus, nomen eius magnificatum, fama eius exaltata, ac sanctitatis illius rumor per vniuersum diffusus orbem vereque fuit benedictus. Illius in laudem hodie, quo anniuersaria festi eius celebrantur festiuitas, mirabilia eius depingere decreui, illius hodie panegyristam agere ac praecone. Vt vero caelestem fauorem adipiscamur, & Spiritus S. gratia nobis sua auxilietur, ad Virginem primo conuertamur necesse est, ut solita eius intercessione iuuemur. Quamobrem flexo poplite & corde sursum sublato vna cum angelo eam salutemus.

AUE MARIA.

Refert Theophrastus, Philosophos nonnullos apud Philippum Alexandri Magni discipulorum quodam tempore in certamen litterarum disceptando venisse disquisituros, eorumque sententiam rogatis, vnum inquit in ter alios dixisse maximum omnium esse Olympum montem, cuius apex & vertex mediam aeris regionem transcenderet: alium ab hac sententia desectentem, asseruisse solem magnitudine creatis rebus omnibus praestare, cum ipse caelos omnes & elementa naturalia illuminet, & i lustrer. Cum ergo discrepantes diuersaeque afferrentur sententiae, & suam quisque adstrueret, postremus tandem, meo quidem iudicio omnium sapientissimus, cuiusque opinionem omnes velut optumam ac probatissimam amplexi sunt, nihil esse dixit in rebus humanis maius aut eminentius animo magna contemnti & generose calcanti, atque in hoc solo omnem mundi magnitudinem consistere. Nunquam quid

Nihil ma-
ius animo
mundum
speranti.

quid ad fidem Christianam aut accommo-
datus, aut aptius Philosophus vllus protu-
lit. Egregia enim hæc sententia, & qua affer-
ri melior non poterat. Ille enim dubio pro-
cul maior est eo, qui omnem sibi orbem sub-
igeret. Nam maius est longe mundum con-
temnere quam acquirere: & victoria ipsa di-
gnior est contempus. Hinc summū quendā
vitū Paulus censet, & credit eum, qui omnia
pedibus subiicit & conculat: atq; inde hanc
elicit consequentiam in Epistola ad Corin-
thios, *Altissima paupertas eorum abundavit in
diuitias simplicitatis eorum.* Ad quem locum
Glossa & S. Thomas explicationis gratia illa
adnectunt verba, *Altissima dicitur paupertas,
quia, qui contemnit diuitias, altissimus est. & ele-
uatus super temporalia.*

1. Cor. 1.

Matth. 11.

Magnitu-
do S. Joan-
nis sita in
mundi cō-
temptu.

Dan. 6.

In huius re figuram ipse mundi Seruator
Christus Joannem Baptistam inter omnes
natos mulierum summū ac maximum cen-
suit, dicens: *Inter natos mulierum non surrexit
maior Ioanne Baptista.* Quæ verba de corpo-
rea magnitudine intelligenda nequaquam
sunt, alioquin enim multos fuisse gigantes
legere est, qui corporis eum mole superarūt,
sed de animi magnitudine & generositate,
quam in rebus omnibus contemendis, do-
mo paterna deferenda, honoribus ridendis,
vanitatibus explodendis, opibus conculan-
dis in tenera ætate ostendit, dum in desertum
abiit, solus vt vinceret à mundo elongatus, &
Deo proximus.

Vniuersa Baltasaris Babyloniorum regis
regia non parum obstupuit, & deprædicauit
generosum & sublimem in Daniele Prophe-
ta, vero Dei seruo animum, quod omnigenas
diuitias honoresq; à Rege oblatos, qualia e-
rant torquem aureum gestare, purpura ve-
stiri, tertium in regno esse, aliaq; impendio
magna, heroica quadam constantia repudia-
ret. Quamobrem mente alta spectanti & e-
gregia quadam virtute, his regem verbis est
allocutus, *Munera tua sint tibi, & dona domus
tua alteri da, non mihi, qui sanctam quandam
paupertatem & generalem rerum omnium
contemptum spiro.*

Eandem generositatem, animiq; celsita-
tem Apostolorum ipse Princeps tum osten-
dit, cum tam suo quam collegarum nomina

Bessai tom. 3. De Sanctis.

coram Redemptore hanc paupertatis pro-
fessionem fecit, *Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te.* Quæ verba singula pondus
habent, & nullum est, quin energiam inclu-
dat. Primo vox ecce, aduerbium admirationis
& stuporis, denotat arduum quid esse & sub-
lime, & admiratione dignum, relinquere om-
nia. Et sane est aliquid vel opes, vel hono-
res, vel parentes, vel vxores, vel dignitates,
ac magistratus deserere; sed omnibus simul
cedere, & vno ense rescindere vniuersim om-
nia, admirabile est, diuinum, & prope par
illi Dauidicæ paupertati, *Quid mihi est in cæ-
lo, & à te quid volui super terram? quasi diceret,
Deus meus & omnia, amor meus & omne
bonum meum, te præ omnibus selegi ac pro-
posui: nihil est cum in cælo, tum in terra,
quod præter te diligam aut ambiam. Omnia
contemsi, te vt possideam solum in anima
mea. Locupletissimum me censeo, te habens
ac possidens, mundanum nihil.*

Matth. 19.

Psal. 72.

Hebraica phrasis huic interpretationi ro-
bur addens præfert, *Et tecum nihil volui in ter-
ra: & magis quoq; eidem fauet Chaldaus cum Deo
paraphrastes, Tecum socium non habui in terra.* mundi va-
nitates.
Vere autem hoc impletum in iis, qui Dei a-
more succensi animū ac cor ab omni re ter-
rena abstraxerunt, mundumq; ne hilum fecerunt.
Multi quidem possidere Deum volūt,
sed ei addere collegas & riuales, & simul ho-
norū, opum aliarumq; rerum amorem amori
diuino permiscere satagūt: Exemplo scilicet
Samaritanorum, qui verū adorantes Deum,
simul & gentium vicinarum numina cole-
bant ac venerabantur. Aut Philisthæos imi-
tando, qui eadē in ara & Arcam Dei veri, &
idoli sui simulachrum statuere cupiebant.

Secundo dixit, *reliquimus omnia*: id est,
mūdo valediximus, bonis omnibus vniuer-
sim cessimus, deseruimus omnia tam præsen-
tia quam futura, & habita & speranda, diui-
tias, thesauros, dignitates, ad maiora eue-
ctiones, & quidquid magnū est, præ te con-
tempsumus.

1. Reg. 6.

Tertio, *secuti sumus te.* In hisce postre-
mis verbis vera animæ magnitudo, altitudo, sita in
nobilitas ac virtus sita est. Multi quidem o-
Christo se-
mines facultates reliquere, sed alea, dissolu-
tionibus, in gluuie, libidine, ac vanitatibus

Ddd amif.

amiffas, ac proinde ad extremam redacti sunt inopiam, non tamen propterea secuti sunt Christum. Illa bonorum celfio pu- llanimitatem atq; inertiam, hæc magnanimitatem & generofum quid inuoluit.

Ipfè Dei filius fuos ad hanc magnitudinem & generofitatem Christianam inuitans in Euangelio dicebat, *Qui vult venire post me, abneget femetipsum & tollat crucem suam, & fequatur me.* Noxate Christiani, non dici hic vt præcedamus eum; hoc namque fieri nequit, quoniam datum est illi nomen, quod est super omne nomen, & de eo dicitur, *Domine quis similis tibi?* & alio loco, *Non est, qui similis fit tibi.* Nec vult nos ad latus suum incedere; nam quandam hoc æqualitatem denorat, & rursus hoc penitus impossibile est, nam idem ipse Apostolis alias ait, *Quo ego vado, vos non potestis venire.* Verum dicit, *post me* atq; hoc inferiorum est, & in eo omnis creaturæ situs est honor, suum scilicet vt creatorem sequatur, vt famulus dominum, ducem miles, regem assecuta. Vnde & in sacris libris legimus, *Quoniam magna gloria sequi Dominum, &c.*

Matth. 16.
Luc. 9.

Phil. 1.
Psal. 34.

Ioan. 8.

Eccli. 23.

Paupertas
Euangelica
vera Christi
cruz.

Quid opus ergo est factu, vt quis abneget semetipsum? vt enim Christiane loquamur & spiritualiter, abnegatio aliud non est, quam derelictio aut celfio. Qui igitur ad perfectionem adspirat, non modo bona, facultates, honores, agros, parentes, consanguineos deserat oportet, sed seipsum abneget; nihil præter crucem gestet, id est, afflictiones, tribulationes, & Euangelicam paupertatem amplectatur: *crucem inquam, in qua Christus fuit coronatus, & è qua cælos ascendit, & in qua à centurione vt verus Dei filius in monte Caluarie agnitus est.*

Numer. 21.

Eandem etiam virtutem ostendit magnus Dei seruus Moyses, cum Ægypto egrediens, terramq; promissionis petens vniuersarum tribuum nomine ad Sehon Regem Amorrhæorum legatos destinauit, dicentes: *Obsecro vt transire mihi liceat per terram tuam, non declina uimus in agros & vineas, non bibemus aquam ex puteis, via regia gradiemur, donec transierimus fines tuos.* Barbarus hic Amorrhæorum tyrannus mundi huius imago est, per cuius terram transeuntes Dei serui nihil secum ferant oportet, non agros, non vineas, neue a-

Regi Amor-
rhæorum
cõparatur
mundus.

lias vllas possessiones, sed regia gradientur via, donec eius terminis territorioq; excesserint. Cæterum via regia est rerum omnium contemptus. Hoc potro iuu vitam instituit gloriosus Abbas sanctus Benedictus; hoc & ipse iter tenuit, & tot illustribus animabus complanauit. Magnus inquam ille Benedictus, qui Moysi imitatione, mundi Ægypto egressus est, & ingens sanctorum Religiosorum agmen in veram promissionis terram deduxit, nihil in hoc mundo inferiori, præter solum transitum postulans, vanitates eius vniuersas & cætera omnia conculcauit.

Hinc etiam Ecclesia sancta, vt laudes eius altiori plectro sonaret, & animi illius magnitudinem, sanctimoniam, & admirabiles virtutes longe lateque dispergeret; illustre hoc illi Euangelium, Apostolorum triumpho recensendo reseruatim accommodauit, *Ecce nos reliquimus omnia.* Circa quod vt benedictiones & mirabilia admirabilis huius Benedicti deprædicentur; primo vobis cum ob oculos, velut insignem mundi contemptorem ponam, deinceps vt in clypeum Religiosorum Patriarcham representabo & duobus hæc punctis ac fundamentis (beneuolos modo vos in audiendo experiat) hanc exhortationem inædificabo, atque ita vniuersam prope illustrium eius factorum ac præclarorum operum historiam decurram.

S. Benedictus igitur adhuc iuuenis & in S. Benedicti flore ætatis, ac vere annorū constitutus, antus longo mo ac pius motibus plenus mundo eiusque tempore in vanitatibus valedixit, inque desertum conspelnca cessit, in quo longo tempore speluncae cui delituit, dam inclusus delituit, mundo incognitus, solius Dei, ob quem se à cæteris rebus elongarat, vicinia ac præsentia cõtentus. Hic sancta illa anima à terrenis vinculis libera, & S. Benedicti ab omnibus mundi laqueis pedicisq; at soluti in detissima soli Deo intendebat; spiritus eius ad fertu occu- solam cœlestem pulchritudinem contemptatio. plandam ferebatur, intellectus creatoris ipsius mirabilia mirabatur; voluntas ad eum honorandum, amandum, diligendum vnice tendebat; memoria gratiarum eius & beneficiorum nunquam non recordabatur.

II.
Euangeliū
Apostolo-
rum S. Be-
nedicti ac-
commoda-
tum.

tur; oculi præclaram & admirabilem totius vniuersi fabricam, vt inde ad fabri & conditoris laudes mens allurgeret decantandas, assidue contemplabantur; genua in terra flectebat ad vnum Deum adorandum; manus iungebat & complicabat ad misericordiam diuinam suis delictis impetrandam, precesque quotidianas offerendas, os linguamque non nisi ad Dominum benedicendum, eiusque laudes celebrandas laxabat; corde vero, vt perfecte fidelium amore & perfecto in fidelitate, & super omnia eleuato diligeret, utebatur. Denique vniuersum corpus, omniaque eiusdem membra & partes, & perfectam eorumdem Deo subiectionem & honorem illi, profundumque atque humile obsequium deferendum impendebat.

Magnus olim Deus animas ad perfectionis magnitudinem his est verbis adhortatus, *Transite ad me omnes, qui concupiscitis me.* quibus nos amorem & affectum mutare vult, & amorem concupiscentiæ, qui seruilis, & mere mercenarius est, in veræ amicitia & beneuolentiæ conuertere: vt nimirum pure ipsum & simpliciter propter seipsum, & non ob aliud quippiam diligamus. Amor, quo cum S. Benedictus profectus est, huiusmodi fuit, nihil quippe præter Deum dilexit, & ideo tantum, quia diligibilis erat.

Ad primum hunc amorem Regius Prophetæ olim incitabatur, cum Deo diceret, *Inclinasti cor meum ad faciendas iustificationes tuas propter retributionem.* quasi diceret, Modo decui seruo & ex animo tibi seruire, sed ea conditione, ne mercede destituatur, tuque obsequium impensum remunereris. En, vt amor mercenarius bonis commoditatibusque temporalibus affixus sit, vt amor concupiscentiæ prosperitates & prærogatiuas proprias spectet. Verum deinde ad perfectionem tendens, & affectum commutans, amorem quemdam beneuolentiæ ostendit, dicens: *Quid mihi est in caelo, & a te quid volui super terram?* quasi diceret: Non amo nisi te, te solum diligo, tu vnicus amoris mei scopus, non te amo ob bona & prærogatiuas, quas elargiri mihi potes, quæq; à magni-

tudine ac maiestate tua possum ac debeo sperare, at duntaxat ob solam bonitatem tuam, ob amorem tui, & quoniam diuis amabilis es.

In huius rei sequelam notarunt Patres, ac docuere, tum cum gloriosus Apostolorum Princeps Petrus, & Iesu Christi vicarius verba hæc pronuntiat apud Matthæum. *Eccen nos reliquimus omnia & secuti sumus te, quid erit nobis?* locutum esse vel ad solatium imperfectorum, vel forsitan vt nouitium ac tionem inexpertum, qui tunc in illis materiis non satis erat versatus, nec rebus spiritualibus assueuerat.

Patriarcha Jacob eiusdem erat genij, & eodem ritu vivebat, cum diceret: *Si Dominus fuerit mecum & custodierit me in via, per quam ego ambulo, & dederit mihi panem ad vescendum, &c. erit mihi Dominus in Deum,* & toto vitæ tempore humile illi deferam obsequium. Eius membris eius erat petitio, petebat enim primo Deum possidere, deinde pane rebusque temporalibus non destitui. Primum amoris beneuoli erat, qui vnica Dei possessioni intendit, & secundu amoris concupiscentiæ, qui semper commoditatibus temporalibus inhiat. Atq; hanc ob causam cum bipes incederet, & duplici cor eius amore teneretur, femoris eius Angelus neruum terigit, claudūque reddidit, minime permittens, vt desideria eius adeo inordinata forent, & affectus in auia distracti. Qui enim Deo nititur, nullo indiget fulcro, potest quippe ille appetitus nostros mutare, voluntatique satisfacere, quin imo non in mediocrem eius vergit iniuriam, desiderare & amare cum ipso simul & alia, imo vero meram esse fatuitatem censeo, duplici incedere passu velle, duplici inquam amore impelli, qui se inuicem minime ferunt, & alter alterum odit.

Hæc etiam est Gregorij Magni moralis expositio, qui hanc Jacobi historiam allegorice sic interpretatur: *Hinc Iacob, qui Angelum tenuit, vno max pede claudicans, quia, qui vero amore sublimia respicit, iam in mundo duplicibus incedens desiderijs nescit: vno enim pede innititur, qui solo Dei amore roboratur, & necesse est, v. a. lissu marcescat.*

Credendum porro est, sanctum vestrum

Ddd 2 Bene.

Matth. 19.

Verba S. Petri exposita.

Gen. 28.

Cur Angelus Jacobū claudicare fecerit.

In 4. Job.

Ecd. 11.

Psal. 112.

Psal. 72.

Psal. 72.

Benedictum, qui vitam tam tempeſtue ad eoſapienter inſtituerat, affectusque ſuos moderatus erat, vti nōniſi Deum ſolum poſſidebat, ita quoque nonniſi ab eius vnus amore poſſeſſum atque occupatum fuiſſe, vnico hoc animam eius & cor pedeinceſſiſſe, & quidem recta ſecureque in hoc latuſ declinaſſe, cætera claudicaſſe: Credendum, inquam, ſancto hoc eum & vero amore plenum mundum deſeruiſſe, vanitates eius pedibus protriuiſſe, non vero altero, qui concupiſcentias ſpectat, ebrium fuiſſe. Norat enim ita in oratione Dominica à Redemptori rogari præceptum: in qua diuini nominis ſanctificationem ante, quam regni cœleſtis poſſeſſionem petere docemur. In bemarſiquidem prius dicere, *Sanctificetur nomen tuum, quam adueniat regnum tuum.* Quo cœlico ac Spiritus S. dogmate edocemur, Deo potius ſeruendum, cum ex toto corde diligendum, illius honorem & gloriam quaerendam quam cōmoda attendenda, aut mercedem ſperandam.

Quærenda portus Dei gloria quã noſtra commoda.

III.
S. Benedictus perfectus mundū contempſit.

S. Benedictus ergo corde à vero perfectoque amore inflammato, ac mente à fideli periculorum & inſidiarum mundanarum cognitione illuſtrata, generoſa quadam conſtantia mundum deſeruit, cuiusq; vanitatibus nuntium remiſit, idque heroico quodam propoſito, communi & humano longe maiori. Exteriora quidem, quæque in mundi huius theatro adeo ſeſe efferunt, per voluntariam contempſit paupertatem, corpus rigida quadam carnis caſtigacione edomuit, voluntatem ſui ipſius renunciatione ſubegit, ac ſeipſum voluntatis propriæ abdicacione abnegauit: atque in his omnibus integra perfectaque conſiſtit rerum mundanarum abdicacione ac vituperium.

Externa quidem perfectiſſime contempſiſſe vero eſt verius; & iam inde ab adoleſcentia, honoribus terrenis ac diuitiis ceſſiſſe. Nec vero rationes deſunt, quibus ad hanc ceſſionem faciendam inductus eſt: quarum hæc prima, Ob vanitatem eorum nimirum, & quod temporalia nonniſi vmbra quadam ſint, & inanis & phantaſtica imago, quæ vel momento pertranſeunt, & nunquam ſtabilia aut fixa permanent, ſomnia mera, om-

nis corporis expertia, & ad minimam expergefactionem ſomniantium in auras euaneſcentia, meræ nugæ, honore & vtilitate omni carentes, corda potius iſdem inhiantium inſeſcantes, & fascinantes: denique adeo volatilia, vmbatica & fugacia, tamque exigui ponderis ac valois, vt non immerito ſtolidus ille & amens ceuſendus ſit, eſſi forte ingenio iudicioque alias polleat, qui ea ita ambit & amat, quali & quæri & ab homine diligi quam digniſſima forent.

Potens quidam princeps veritatem hanc perfectam habens, vniuerſoſque mortales ad mundanarum rerum contempſum ac nauſeam adhortatus, quam iam ipſe, vtpote relictis omnibus amplexus erat, his eos verbis compellat, *Fiſy hominum vſquequo graui corde? vt quid diligitis vanitatem & quæritis mendacium? quali dicat, quanta veſtra, ô mortales, ſtoliditas & cœcitas, vt ad æterna creati, temporalia tanta contentione proſequamini? Quam dementes ac vecordes, vt cum ſumma & ſincera vobis promiſſa ſint bona, inſtar brutorum inferioribus & vilibus ad hæreſeatis? Preh animos degeneres & inertes? vt cum cœlū in quo ſceptra vos ac diademata manent, obtinere poſſitis, terra vobis ſufficiat, in qua malorum miſeriarumq; lliadem incurretis.*

Philippus Macedonū rex, vt quidem profanæ referunt hitoria, viſo filium Alexandrum in pueritia taxillis, eſt id exercitium iuenturi proprium & permiſſum) ludere, acriter eum corripuit, negauitque eū luſum Philipi regis filio, qui ad orbis imperium deſtinabatur, decorum eſſe, vtpote vilem nimis & tali Principe indignum. Hæc quidem in gentium ſcriptis, ſed in ſacris legere eſt Jeſum Chriſtum, Regem regum, ipſo extremæ cœnæ ſuæ die, dum de prærogatiua ac maioratu Apoſtolos inter ſe vider contendere, & ambitione quadam de honoribus decertare, *quis eorum eſſet maior, benigne eos ſua uiterq; reprehendiſſe dicendo, Hæc gentes inquirunt, vos autē non ſic.* dicere cupit: Indignū eſt vos, Apoſtoli, honoribus inhiare, ad magnitudinem aſpirare, dignitates captare, mundana conquirere, deq; iſdē eſſe ſolicitos, hæc gentium ſunt & barbarorū, Deum ignorantium, ſidei

Pſal. 4.

Matth. 27.
Reprehen-
dit Apo-
ſtolos
Chriſtus,
quod terre-
nam glori-
am ſpecta-
rent.

fidei expertum, & alio in mundo nihil omnino sperantium: at vobis hoc indignum, vobis inquam, discipulis meis, qui pauperatis professionem fecistis, qui mundum dereliquistis, & supremum bonum in altera vita expectatis.

Matt. 10.
Zebediæ
à Christo
reprehensi.

Idem ipse mundi assertor Christus Zebediæ filiis per matrem ad dextram & ad sinistram eius in regno confessus, i. mundanos honores, dignitates, ac prærogativas petentibus: *Dic & sedent hi duo filii mei, unus ad dextram, & alter ad sinistram in regno tuo*; respondit, aut potius acriter eos corripuit, dicens, *Nescitis quid petatis*, i. plebeios nimium animos præferitis, ac mentem nimis angustam, nimis exigua poscitis, qui regno cœlesti destinati estis; qui vniuersos mortales diiudicaturi, qui Euangelii præcones, veritatis doctores, Ecclesiæ columna, & animarum doctores constituti, dum sc. infima hæc & vilia petitis, & toto mentis affectu in honores & mundi vanitates ferimini, *Nescitis*, inquam, *quid petatis*, q. d. Vos pueri estis nescii & ignari, nescitis quid petatis, dum sublimium locovillissimis & minimis esse vultis contenti: Is namque suis in postulationib. errat, ac quid poscat, nescit, qui vanitates poscit, & ad æterna natus & vocatus, terrena sibi putat sufficere, qui propter nihilum supremum deserit bonum, qui interminabilem ac nunquam finiendam felicitatem cum gaudio, mox ut natum est, intermoriente, & minime perpetuo commutat: denique qui cum rex esse possit, & in regno quidem æternum duraturo & nunquam terminando, satis sibi esse putat, si vel plebeiam sortem, eamque triuialem in terramanciscatur.

Ignorantia
hominum,
dum æter-
na relictis,
temporalia
tantum
querunt.

*Filii hominum usquequo graui corde? ò huma-
na cæcitas! ò iudicia nimium quantum à re-
cto aberrantia! ò nimis iniqua mensura, &
statera dolosa! primus hanc detexit Psaltes
regius, & exclamat velut rem prodens, Men-
daces filii hominum in stateris. ò iniquitas! ò
falsitas! eo quod in illorum bilancibus vani-
tates magni sint ponderis, lanceamque depri-
munt; & magna nullius, quod in ponderan-
do metiendoque insignem fraudem falsita-
temque redolet, non secus ac si pluma maxi-
mæ auri massæ, aut aliis rebus grauib. soli-*

Psal. 61.

disque nimium quantum præponderaret.

Non ita suis mensuris errabat S. Benedi-
ctus, sed in iudicii eius libra mundus, eiusque
vanitates vniuersæ non nisi pluma videban-
tur, & quam leuissima; ac cœlestia ac sempi-
terna sola magni apud eum erant ponderis, a-
nimique & desiderium omne ad se rapie-
bant. Hinc animæ eius bilanc. perfimilis illi
Paulinæ, qui Apostolus, vt æquitatem ac sin-
ceritatem spectans, & nullam in ponderando
committens fraudem, dum mundi inanias,
honores atque opes in iudicii sui statera po-
neret, earumque leuitatem perspicere, ait:
Omnia arbitror ut stercore, q. d. Extollat, qui-
cunque voluerit, mundum, honores, pompas
& splendores eius; equidem ea vt sordes &
stercore habeo, nec pluris quam ramenta,
fraces, spurcitas, aut amurcam facio.

Mundani
mundana
lance pon-
derant.

Altera cur mundum deserere S. Benedictus
voluerit, ratio eius fuit fraus & impostura, ac
quæ in eius officina elucet fallacia. Et sane
mundus insignis quidam impostor & mango
est, & quidquid in eo habetur, meræ fraudes
& deceptiones. Hinc merito recteque in i-
psum quadrat, quod de impio scribit Psalmo-
graphus, *Non est timor Dei ante oculos eius, ver-
ba oris eius iniquitas & dolus, noluit intelligere &
bene agere*: mundus siquidem iniquus est, vt
qui maxime, & supra omnem modum im-
postor: timor Dei eius ab oculis exulat, verba
quæ profert, meræ iniquitas & mendacium,
ac nunquam bonum vt ageret, in animum
inducere voluit.

2. Ratio cur
S. Benedi-
ctus mun-
dum dese-
ruerit.

Psal. 35.

Impium eiusque dolos graphice depin-
gens Sapiens, hoc eum peniculo delineat, *Cor
iuum plenum est dolo & fallacia*. Quam scite
hoc eleganterque in mundum quadrat? ipse
namque nequam est per omnes casus, scele-
rissimus & vaterimus: cuius non cogitatio-
nes dumtaxat suspectæ sunt; verba menda-
cia, & opera iniqua, verum & omnia intelli-
na eius falsitatem spirant; hinc cor eius & a-
nima fraude doloque refertissima sunt.

Ecl. 1.

Mundus
plenus do-
lo.

De Labani ingratitude ex postulans Ia-
cob Patriarcha eum imprimis vt fraudulen-
tum sugillat, seque sæpenumero ab eodem
queritur, interim dum apud illum commo-
ratur, circumuentum. Ita porro apud vxores
de eo ex postulat, *Sed & pater vester circumuenit*

Gen. 31. 2.

Mundus
impostor
ordinarius
est.

me, & mutauit mercedem meam de com. vicibus.
Quanto æquius vir sapiens hoc pacto de mundo conqueratur! ipse namque metus impostor est, & deceptor ordinarius, qui nunquam non in fraudem pellicit, & hactenus omnes decepit, qui eius se cultui dicunt. Has igitur eius fraudes perpectas habens S. Benedictus, mature eum voluit deferere. Non est viri cordati ac sapientis, qualis erat Iacob, decies sibi ab idololatra Laban sine imponi; maturius se ab eo subduxisset. Hominis autem iudicio valentis, & magni animi non est pati, toties vt sibi mundus imponat, toties in fraudem pelliceat, ante sibi caueat oportet, & tēpestiue ab eodē recedat.

Prov. 32.

Mundi
volutates
sunt men-
daces.

Sapienter proinde nobis consulit Paromiales: *Ne desideres de cibis eius, in quo est panis mendacii.* quæ proculdubio parcōmia de mundo hoc capienda, cuius panis, est a, vitæ ratio, conuersatio, ritus, delicia, voluptates, meræ sunt fraudes, & imposturæ: quicumq; ergo rite sibi consulum volet, numquam de hisce fereulis missibusq; quidpiam gustabit. In mundi igitur mensam non nisi panis inferitur mendacij; & mangonis huius epulæ & conquisitissima ferula præter illusiones & fraudes nihil sunt. Illis ergo verbis nobis insinuat Sapiens, voluptates, delicias (qui sunt adulterini huius iauitatoris missus) non nisi fallaciam & mera mendacia esse. Simile quoque consilium nobis suggerit rex ille sanctiss. & alia in clamat voce, *Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius, & non abiit in vanitates & insanias falsas.* Locus hic paulo est obscurior & intricatior, cuius vsensum ac verum intellectum dent Patres, allaborant. Recentiores nonnulli, vt Euthymius, quem alij non pauci sequuntur, per *vanitates* hasce idola Gentium, & per *insanias falsas*, eorundem oraculorum superstitionem intelligunt. Longius abiens S. Hieron. è fontibus Hebraicis hoc modo vertit, *ad superbiis & pompas mendacium cosmophilorum.*

Psal. 39.

Loci è Psal-
mis diffici-
lis exposi-
tio.

Mundana
dicuntur
insania fal-
sa.

Verum communis & generalis aliorum Patrum & Doctorum, vt Ambrosij, Augustini, Chrysostomi aliorumq; plurimorum, expositio est, per *vanitates* has intelligenda omnia vana auxilia, quæ cum in hominibus, tum in alijs rebus creatis reperiuntur; per in-

sanias vero falsas mundi fallaciam & imposturam; quæ idcirco insania dicuntur, quod à socijs stolidis & insanis amentur, & quarantur, sed ad lineam redeamus.

Tertia, ob quam S. Benedictus à mundo recessit, ratio est, quod in alterius vitæ bonæ spem omnem dirigeret, quæ infinitis partibus, & nullo non intuitu mundana hæc & inferiora præcedunt. Testatur hoc in Euangelio Christus, cum Apostolos animans hisce promissis onerat, *Vos qui secuti estis me, centuplum accipietis.* *Ecce. q. d. Qui quæ mundi sunt, nempe honores, dignitates, diuitias, agros, regna, propter me reliquerit, centupla, & maiori etiam fœneratione in altero mundo remunerabitur.*

Huc spem suam conuertens magnus ille Gentium Doctor Paulus, & alios exstimulans, ne quid terrenum ambirent, his eos verbis suis in aduersitatibus animabat, *Non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis.* Id est, Nolite generosæ mentes, heroica & infracta corda, in vitæ huius aduersis lassari quin potius certi estote omnes passiones nostras, & quidquid hoc in mundo patiendum occurrat, ad gloriam, quæ nos manet, & promissam in altera vita mercedem comparatum, nihil proflus esse.

Historiarum monumenta ferunt, Alexandrum Macedonem à Patris Philippi morte, Indiarum imperium meditaretur, quidquid in Macedonia tetrauit, agorum, locorum, oquido: umque maiores bello armisque comparant, inter suos clientes ac satrapas distribuisset. Quam eius effusam largitionem cum vt prodigam & temerariam cordatiores viri ac vulgus culparent, viri quoque danti verterent, hæc à se culpam dimouens, ac generose respondens, nemini nouum hoc aut peregrinum videri debere dixit; studio hoc se & debita opera facere, ideoque enim auitis paternisque se possessionibus cedere, quo vastum Indiarum regnum maiorum imperio adiiiceret, quod vniuerso Macedonia regno centuplo præualebat ac præponderabat. Et sane, quicumque regis est indolis, virtutis studiosus, & generosum & regium animum præferens, regis huius exemplo graue duce-

sc non

non debet, quidquid in mundo est, contemnere, idque in egenos effundere, vana cœlesti hereditate contentus, & orientalis illius Indiæ imperium sibi referuans, quæ millicuplo & sine vlla comparatione omnes mundi amplitudines ac dominia transcendunt.

Hoc præstitit magnus rex iuxta ac propheta David: nam inferiora hæc despiciens, & sola cœlestium spe nixus, et si parentissima regna temporalia possideret; hæc negligens ac nihili faciens, & ad longe sublimiora anhelans mentemque sustollens, ait, *Vnam petii à Domino, hanc toto vitæ tempore requiram, vt inhabitem in domo Domini.* mox vt è vitæ huius carcere euoluro. Expresse palamque ait vnam se dumtaxat rem petisse, cœlorum inquam hereditatem; ob eamque & eius gratia omnes alias mundanas contemnere. Et alio loco suos sancta quadam cum contentione affectus repetens dicit, *Eligi abiectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculo peccatorum,* id est, Mundus ira mihi displicet, cœlum que adeo sapit & arridet, vt electione & optione data, esse pauper & inglorius in Domini mei malim habitaculo, quam locuples & commoditatibus affluens in tabernaculis agere peccatorum, in medio regnorum & imperiorum. An non hoc, Alexandri more, auitis bonis cedere, & maiorum possessiones, mundi licet aselectæ indignentur & ringantur, deserere; vt regni cœlestis possessionem adeat? An non hos & S. Benedictus noster præstitit; qui iam inde ab ineunte ætate, rerum supernarum & æternarum excellentia ac dignitate præ oculis habita, illico in temporalium periturarumque contemptum venit?

Quarta denique & postremaratio, quæ mundum S. generosum huic adolescentem induxit ac permouit, vt mundo nuntium remitteret; fuit, vt scilicet liberius minorique cum difficultate ac labore Iesu Christi crucem sequeretur, illiusque in officio & obsequio constantius perduraret. Qui enim negotiis mundi huius implicatus & immersus est, terrenisque affectibus inelcatus; vix se mouere potest, & agere libertate sua yti ad Deo

famulandum, animamque in eius obsequium dedicandam.

Rei huius exemplum velut allegoricum in Iacobo cernere licet. Hic enim cum fratri Esau à Mesopotamia rediens factus esset obuius, post mutuos medio in agro amplexus, & pro more salutationes, & Esau instaret vrgeretque, vt simul ambo iunctis turmis proficiscerentur; amice placideque se excusans, itinerisque difficultate incommodisque propositis, respondit: *Nosti Domine mi, quod paruulos habeam teneros, & boues & oues factas mecum, quas si plus in ambulando fecero laborare, morientur vna die cuncti greges: præcedat Dominus meus ante seruum suum, & ego sequar paulatim vestigia eius, &c.* Iacob hic greges innumeros secum trahens, vt sequi Esau proficiscentem minime possit, mundanum hominem figurat, qui boues & oues factas secum habens, id est, affectus, desideria & cogitationes ambitionibus, concupiscentiis, passionibus & auaritia turgidas, negotiisque ac rebus mundanis grauatus, nec Iesum præeuntem sequi, nec sanctorum insistere viorum religiosorumque vestigijs potest præcedentium, & velociter per diuinorum mandatorum vias currentium; eius ad instar, qui ab omni sollicitudinis fæce & onere liber, atque à mundi pedicis curisque plane solutus, tam generose dicebat: *Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.*

Idem in Euangelio exprimitur per parabolam inuiratorum ad nuptias; ad quas tria hominum genera magno cum honore à rege magno vocata venire detrectarunt, suam quisque excusationem afferentes. Primus ait, *Esabe me excusatum, iuga bouum emi quinque, & vado probare illa:* alius villam se coemisse, quam inuisi à se ait oportere; tertius denique matrimonium recens initum in purgationem attulit, *Vxorem duxi, idcirco non possum ire.* Primus auarorum, secundus ambitiosorum; tertius lasciuorum imago est: qui omnes in mundo, velut vinculis, illi opum & honorum, hi voluptatum pedicis consticti, ita sunt inticati & implagati, vt tametsi cœlitus ad beatitudinis nuptias inuiterentur, eadem

Gen. 32.

Iacob gregibus & armentis impeditus hominis mundani imago est.

Hominis mundani imago.

Psal. 118.

Luc. 18.

Parabolâ insignis exposita.

Psal. 16.

Insignis Davidis generositas.

Psal. 84.

Ratio cur mundum S. Benedictus relinquere voluerit.

eandem adire nequeant, negotiorum & onerum mole in excusationem præterentes, atque hoc pacto semper obstricti, ac veluti mancipia catenata in mundo manent.

Tempora. Et sane temporalia, & omnes terrena non nisi quæ tranquillæ ac nugæ, non nisi grauiâ impedimenta sunt & onera, quorum pondere ita hominum humeri prægrauantur, vt Christus sequi, & ad cœlestem beatitudinem tendere minime valeant. Ita hoc exponit S. Bernardus in sua Psalmorum paraphrasi:

Super Psal. 118. Quia, inquit, exultauit Christus ad currendam viam; nec current, in sequi poterat oneratus, bona temporalia dimittere; & quia certandum est in agone, quia regnum cœlorum vim patitur, ab omnibus abstinere debemus, & nudi pugnare, & currere vt Religiosi, qui duces sunt Ecclesiæ candidi, expeditos nos esse vult Dominus ad equestram. Quorum verborum is sensus est, ad Christum sequendum, & Euangelicam fruendum libertate, non corpore, non humeris, sed animo & mente ab omni negotiorum mundanorum pondere expedita ac libera opus est.

Num. 32. Tales erant olim inter reliquos filios Israel, Rubenitæ & Gaditæ, vt in libro Numerorum legere memini: qui generose atque athleticè, suis relictis gregibus, & familia, vt aduersus Dei hostes in bellum proficiscerentur, his Moysen verbis sunt allocuti: *Nos assu em ipsi armati & accincti pergemus ad prælium ante filios Israel, donec intro uemus eos in loca sua. Paruuli nostri, & quidquid habere possimus, erunt in urbibus muratis.* quasi dicerent, nullasque nobiscum ferre facultates, ne eæ nobis obstaculo sint, quo minus rem in bello viriliter geramus, & in prælio nos viros declaremus. Beati porro illi, qui Hebræorum horum exemplo aduersus mundum decertantes, & vitij bellum denunciantes leui tantum armatura induti in aciem procedunt, omnia pessumdant, nihilque secum assumere satagunt, ne forsitan hoc à benefaciendo illos auocet, & obstet, quo minus inimicos debellant, deleant & conficiant.

Psal. 76. Hinc nõ à scopo aberrarunt Sancti illi Patres & Doctores, qui hunc Psalmistæ locum, *Vox tonitru tui in rota;* exponentes; diuino-

rum tonitruum vocem in illa esse dixerunt anima, quæ rebus omnibus mundanis pessumdatis, rotæ in morem terram vix attingit. Et sane quicumque mundi vanitates explodit, & rebus terrenis animum affectumque non affigit, facile voluitur, idque sine vilo profus impedimento, instat orbitæ, ac sine labore aut molestia. Sola porro Dei vox eadem vertendæ sufficit, & vnica cœlestis inspiratio nimium quantum satis est ad eam commouendam & concutiendam.

Huius farinae erat Benedictus noster, qui penitus à terrestribus liber, & cœli potius ciuem quam terræ inquilinum agens, corde in cœlestia librato & anima sursum vergente, non modo terrena desepxit omnia, sed & se ipsum neglexit, nulla corporis habita ratione. Quam parum de illo delicate habendo, enutriendoque sollicitus erat, quam parum de diurno somno, molli strato, veste nitida exquisitæque laborabat? E contra vero ad eum rigide ipsum habuit, tam tenuiter sustentauit, tam acriter in ipsum animaduertit, tam viriliter vestiuit, toralijs modis afflixit, tamque parui ipsum fecit, vt habere se corpus, & e carne constare, vt cæteri mortales, oblitus videretur.

Quis ignorat, quo in vitæ ratione rigore S. Benedictus sit, quæ in corpore castigando seneritate, quæ in eius gubernatione prudentia? quædam namque die carnalibus stimulis impetrus, & à lasciuo dæmone impugnatus, in uentrem nudus se abiecit; hoc carnem tormento cruciatumque edomans, vt hoc pacto lacera vndique & concisa, sanguineque promanante perpluta, ab impugnando desisteret subacta, & spiritus de eadem triumpharet, hoc igitur modo insurgentes ac rebellantes carnis motus compescuit. In quo S. Pauli prudentiam est imitatus, qui, quoties à corpore impugnabatur ratio, in ipsum se uere animaduertere, & velut mancipium subigere se scribit, *Castigo, inquit, corpus meum, & in seruitutem redigo.*

Quin imo diuinum in eo Redemptoris Christi securus est consilium; ita namque apud Matthæum pijs animabus ipse consulit; *Qui uult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, id est, mortificandæ carnis*

IV.
S. Benedicti
austeritas
in corpore
edomando.

S. Benedicti
impetitus
in spinetum
se abiecit.

1. Cor. 9.

Matth. 16.

tas est, nec quocumque allubuerit, tendendi potestas, sed ductoris iussa ac manum in omnibus sequatur oportet, non secus se apud Deum esse insinuat sanctus hic rex, voluntatis ductum imperumque minime sequens, sed iussis, imperio ac legibus diuinis plane se conformans, atque in omnibus subiiciens.

Simile.

Insignis in animali, & equo praesertim, dos est & perfectio, si tractabilis ac ductilis sit, infessori pareat, & ad minimum fræni motum prompte obediens se moueat: è contra vitium & reprehensibile, si quando refractarius frænos non patitur, aduersus calcaria calcitrat, & insidenti resistit. Ita insignis est virtus, & magni meriti; summaque hominis perfectio, ubi omnem exiit sensum ac voluntatem, alterius legibus parer, superioris iussa capessit, & ad alienum nutum actiones componit, uti vice versa insigne vitium & rebellionis signum, mandata recusare, superioribus resistere, voluntatis propria ductum impulsuque sequi, & non nisi, quod sensuualitati propria videatur, facere velle.

Turpe est seipsum regere velle.

Athor. 7.

Hac via conversionem suam cepit Apostolus; id est, propriae voluntatis abnegatio & repudium initium fuit summae, ad quam pertigit, perfectionis. Deo namque ad vitae emendationem ac resipiscenciam euocanti ilico respondit, *Domine quid me vis facere?* quasi dicat: Agnosco, eheu! Domine delicta, rebellionem meam plango, deinceps propriae sequi voluntatis arbitrium nolo, sed tuae in omnibus & per omnia me attemperabo. *Quid ergo me vis facere?* quomodo de me disponere cupis? quo vitam vis modo instituiam? ecquod à me tibi impendi desideras obsequium? Quidam me, Deus bonitate & misericordia plene, postulas? ecce arma abiicio, tibi seruire, mundum derelinquere, ac te sequi, denique quacumque occasione vitam sanguinemque cultui tuo impendere paratissimus.

Insignis Apostoli generositas.

Galat. 2.

Exinde vero ubi ad summum perfectionis apicem peruenisset, & dicta olim executioni mandasset, aperte de seipso profiteretur, *Vtuo ego iam non ego, viuit vero in me Christus.* perinde ac si dicat, Propria voluntas non magis in me viuit, quam in cadauere vitae

omnis experte, si qua vero in me voluntas viuit ac viger, hæc Domini mei Iesu Christi voluntas est, per quem viuo, & quæ fieri videtis, facio; solus ille mearum actionum, operum, voluntatis ac vitæ tum auctor, tum motor est.

Eius ingenii animique erat S. Benedictus, S. Benedictus hæc eius vita ac perfectio; aliam namque etiam aliam non habebat voluntatem quam Dei sui; animi voluntatemque eius, maximam quam unquam in mundo visa est, mortificationis palæstra erat. Inbat, quam mundo viuebat, non tamen ut mortalis homo; nam quod Angeli in cælis sunt, hoc ipse aliquo erat modo in terra. Hic in terra viuens, quotidie mundo moriebatur, & mundum sibi emori cogebat; & hoc moriens modo, vitam ipse viuebat diuinam ac præclaram, & alijs ita viuendi auctor erat. Sed æquo diutius primæ in hæsimus parti, qua quomundum contempserit S. Benedictus modo dicere polliciti eramus; iam ad secundam dilabamur, & religionis eius felicitatem, sanctique illius Ordinis propagationem describamus.

Nouum hoc stadium ingressurus cum S. Benedictum tot sanctorum Religiosorum, post decessum suum ex hoc mundo patrem ac Patriarcham factum mecum ipse contempler; reipsa in illo completem video, quod pio seni Mathathia in Machabæorum libris proditur in figura contigisse, Is ergo senex insigni honoris diuini actus zelo, videns abominaciones ac scelera, quæ in diebus illis per mundum passim laxatis habentis grassabantur, & quibus nullo non loco Dei viuentis honos ac cultus flagitijs contaminaretur, illa minime ferens, statuit vrbes relinquere; quare cum vniuersa familia in solitudinem abiit, & in desertis montibus habitaculum fixit: neque ipse solum, sed & omnibus Dei timorem præ oculis habentibus, & eius obsequij cultusque studiosis, ipsum ut imitarentur, auctor erat. Verba sacrae historiae audiamus, *Et exclamauit Mathathias, voce magna in ciuitate dicens, Omnis qui zelum habet legis, statuetur testamentum exeat post me. Et fugit ipse & filij eius in montes, & reliquerunt quacumque habebant in ciuitate.*

S. Bene.

S. Benedi-
ctus colla-
tus cum
Mathathia.

S. Benedictus ergo ad magni huius Ma-
thathie imitationem, hinc visis periculis &
discriminibus quæ in mundo erant, & illinc
quæ quotidie aduersus diuinam maiestatem
committebantur criminibus; cum non nisi
virtutem & gloriæ Dei sui incrementum
spectaret, utpote, qui eius se totum cultui
consecraret; & oculi eius tantam cernere
abominationem, & animus tam enormia
ferre crimina non posset; boni piique illius
regis exemplo, qui mundo succensens, & a-
more Dei sui accensus ait, *Tabesce o me fecit
Zelus meus, quia obliui sunt verba tua inimici mei:*
impiorum contubernio se subducere statuit,
& mundo valedicere, vt in desertum conce-
dens, vitam traheret solitariam. Nec sibi soli
hocce parauit bonum, sed confestim eius ex-
emplo & sanctarum exhortationum fama
commoti infiniti viri sancti, oculos mundo
occludentes caeloque aperientes, eandem
semitam institere, & velut noui quidam Lo-
thi Sodomis egressi sunt in Segor confugien-
tes, & montium cacumina petentes, vt eo lo-
ci Domino magna mentis quiete & consci-
entia tranquillitate deseruirent.

Psal. 18.

Gen. 19.

Vix sanctum hoc opus sanctus ille vir ad-
orsus est, quin illico virtutum eius fama, &
sanctitatis rumore, per omnem late regio-
nem peruagante, vii Deus eius felicitatem
prælagens nomen illi Benedictiois imper-
tijt, ita & vniuersus eum mundus deinde be-
nedixerit, & omni sanctarum benedictio-
num genere cumulatissime repleuerit: Ita
quidem, vt iure meritoque hæc illi Ecclēsia-
stici verba adaptari queat, *Benedictionem om-
nium gentium dedit illi, & testamentum suum
confirmavit super caput eius.* Sic namque san-
ctum hunc Religiosorum fundatorem exal-
tare voluit Deus, ita magnum hunc mundi
conculcatorem sublime euehere, vt vbi que
eum reddiderit admirabilem, gratum omni-
bus, illumque ab omnibus benedici, & ab v-
niuersis mundi nationibus coli honoratque
voluerit. Nulla namque sub sole gens exsti-
tit aut natio, terra licet, vel mari & vtroque
sub axe posita, quæ non sanctum hunc vi-
rum benedixerit, eiusque merita sanctimo-
niamque deprædicarit.

Eccl. 45.

Omnes na-
tiones S.
Benedicti
honorarunt
& benedi-
cunt.

Gloriosissima Virgo ac mater illustres in

se cœlitus, prærogatiuas & charismata colla-
ta tacita secum demirans exclamat & præfa-
git, *Ecco enim ex hoc beatam me dicent omnes ge-
nerationes, & nulla non natio benedictione
me cumulabit, quia fecit mihi magna qui potens
est, & sanctum nomen eius.* Nulla in parte in-
comparabili Beatissimæ matris dignitati paræ S. Be-
nædicando, eiusque meritis vel minimum nedictoad-
derogando, vel alijs eam creaturis æquipa-
rando etiam sanctissimis, dixerò hoc ipsum
in S. Benedicti encomium dici etiam posse,
& post Deiparam S. Benedictum inter ceteros
sanctorum solum iure meritoque dicere
potuisse: *Ecco enim ex hoc beatum me dicent om-
nes generationes, quia fecit mihi magna qui po-
tens est.* Et sane omnes gentes, omnes omni-
no generationes, sæcula omnia, ac terræ po-
puli vniuersi, ante mille & amplius annos,
eum vt beatum habuerunt, quod omnipo-
tens ille Deus magna & admirabilia illi fe-
cisset, gratiam immensam & incredibilem in
ipsum effudisset, & non exiguis miraculis
eum condecorasset.

Lut. 2.

Verba Dei
paræ S. Be-
nædicando,
aptata.

Quam vero multa magna in magni huius
Patriarchæ vita & conuersatione eluxerunt?
imprimis admirabilis quidam rerum omnium
contemptus, incredibilis honoris diuini & sa-
lutis animarum zelus, vitæ austeritas non
imitabilis, deuotio ac sanctitas incompara-
bilis, inæstimabilis in tolerandis afflictioni-
bus patientia, inuictus in resistendo tenta-
tionibus animus, infatigabilis in sanctarum
rerum exercitio perseverantia & assiduitas
aliæque sexcentæ perfectiones & virtutes
summe perfectæ, nullus vt vniquam tam
perfectas completasque habuerit, & ob quas
laudatus ipse & ab omnibus hominibus bea-
tissimus est prædicatus.

Cum pius ille senecio Isaac Iacobo filio
benedictionem dedit, tribus eam rebus sta-
biliuit, rore inquam cœli, pinguedine terræ,
& nationum ac populorum omnium serui-
tute, genuina benedictoris verba sunt hæc:

Gen. 37.

*Dei tibi Deus de rore cœli, & de pinguedine ter-
ræ abundantiam frumenti ac vini & olei, & ser-
uiant tibi populi.* In quo haud dubie vera S. Be-
nædicti figura exstitit. Magnus enim hic Re-
ligiosorum ordinum Patriarcha, si sensum
sustollere velimus, & anagogiam sequi, iis-

Benedictio
nes Iacobi
S. Benedi-
cto accom-
modata.

Ecc. 2. dem

dem in rebus fuit benedictus. Primo, in rore cœlesti, quo diuina gratia & dona cœlestia denotantur. Nullus namque unquam Sanctorum maiores cœlo fauores obtinuit, aut benedictiones. Non minus quoque fuit in pinguedine & abundantia terræ, id est, in bonis temporalibus & diuitijs benedictus.

Ordo S. Benedicti bonis temporalibus affluens.

Ordo namque Benedictinus à Principibus & Regibus, agris & opibus & diuitijs plurimis donatus fuit, vt terra velut optimum ac medullam, & pinguedinem regnorum ac terrarum obtinuisse videatur: adeo vt si quis pulcher, delictolus, amœnus, & à populati strepitu mundi que incommodis sequestratus in Europa sit locus, ab Ordine hoc possideatur, & hunc vt dominum agnoscat.

Diuitiarum harum causa.

Hæc illi opes peperit incomparabilis sancti huius patris pietas & deuotio: nam ob nimiam eius sanctitatem & admirabilem virtutum famam permoti, per multi omnium ordinum ac qualitatium, insigni zelo acti, & mundi contemptum spirantes in ordinem hunc tam locuplete largaque dextera suas opes effuderunt, vt tum vere illud Sapientis impletum fuerit, *Benedictio patris firmat domos filiorum.*

Eccli. 3.

S. Benedictus benedictus in religioforum multitudine.

Tertium vero benedictionis Iacobæ caput, populorum scilicet seruitus & subiectio, non absone quoque in S. Benedictum cadit, quod tanta Religioforum copia, tot illustres animæ, (non secus ac Regi subditi) fidem illi seruauerint, sub eius regula & instituto militauerint, sancta eius decreta statutaque seruauerint, & obedientiam præstiterint, adeo vt de ipso dici illud debeat, quod in sanctis libris de Afer legitur, *Benedictum in filiis Afer.* Afer Hebraice tantundem sonat ac beatus: ita S. Benedictus suis in filijs beatus est, beatus inquam in Monachis, beatus denique in vniuerso ordine suo.

Deut. 35.

V. S. Benedicti ordo per totum orbem sparsus.

Ordo namq; hic tanto Religioforum abundauit numero, vt de ipso prophetice dictum credatur illud in Genesi Iacobo à Deo promissum, *Dilataberis ad Occidentem, & Orientem, & Septentrionem, & Meridiem,* & posteritas tua per quatuor orbis angulos dilataberit. Ita namque hic est ordo multiplicatus & increuit, vt quatuor quasi cardines orbis occuparit: Sol Oriens eos vidit, Occidens aluit,

Septentrio recepit, & Meridies ijs habitacula & cœnobita concessit. Denique nullus vel locus vel angulus in orbe, in quo sancta hæc congregatio non monasteria construxerit: sancti quippe fundatoris huius memoria per omnia est diuagata & per vniuersa mundi climata intonuit & effulsit.

Quoniam vero sancti gloriose modo cæ. Ordo hic lo regnantes è sancto hoc ordine prodierunt innumeros quot illustres martyres, qui effuso sanguine produxit & vitam prodigentes fidem Christianam afferuerunt: quot viri doctrina celebres, qui cœtos & dotum concionibus, tum scriptis, voce iuxta actos. calamo hæreses iugularunt: quot vero inclyti Præsules, & summi Pontifices, qui vel animarum curam gessere, vel Ecclesiæ vniuersæ ad clauum federunt?

Admirabilis hic Ordo magnificum imo regium fuit veluti armamentarium, hostibus Dei terribile ac metuendum, omnigenis instructum armis, è quo & ex eius membris LII. Cardinales, XIV. Archiepiscopi, II. Patriarchæ illustres, & quod longe est dignius, X. Pontifices egregij prodierunt: quorum catalogum hic attaxam, vt rem ita se habere vobis fiat verisimile: Leo IX. Gregorius VII. Urbanus, Paschalis & Callistus II. Anastasius, Adrianus, Innocentius IV. Celmens VI. & denique Urbanus V. filij omnes S. Benedicti, & illustres huiusce vineæ palmites; vti Platina, Trithemius & plures Ecclesiasticarum rerum commentatores scriptis prodiderunt.

Et sane vbi amplissimi huius Ordinis magnitudinem, bonum, & quod inde semper commodum hausit Ecclesia, mecum ipse considero, assimilare ausim validæ fortique turri Davidicæ, quæ circumsecus in seffa armis & expugnari nescia, mille clypeos & ymbones, omnemq; armatam fortium forinsecus è fastigijs pendentem habebat: de qua in Canticis scribitur, *Mille clypei pendent ex ea, & omnis armatura forium.* Ordo namq; hic velut turris & arx Christiani orbis, ex eo mille inclyti clypei deprompti sunt, mille inquam Sancti, Martyres mille, mille Doctores, mille Prædicatores, mille fidei & religionis tuendæ media & inuentiones: ex eo namque omnis panoplia spiritualis reliquorum omnium Ord-

Hic ordo est velut Christianitatis armamentarium. X. Pontifices ex ordine S. Benedicti.

Ordo hic collatus cū turri David

Cant. 3.

Ordinum producta; sanctissimi quippe & probatissimi aliorum fundatores ad illum velut ad matricem suos instituerunt, sancteque viuendi præcepta, & religiosa instituta ad illius imitationem & exemplum conformarunt.

Item cum flumino paradisi terrestri egredi, & vniuersam terram irrigare, & in quatuor ingentia se flumina diuidere in Genesi scribitur, sensum capere, & attentius eum perpendere voluerit; crederet, aut saltem sibi verisimiliter persuaderet, ipsum aliquatenus ordinis Benedictini imaginem & figuram esse: ipse enim vt ingens quidam fluuius, & aquarum limpidarum, scaturigo, scientiarum inquam, virtutum, pietatis, & continentiarum, mortificationum, aliorumque sanctorum exercitiorum abyssus, omnem Ecclesiam agrum tot iam sæculis irrigauit, ac deinde in tot amplissimos Ordines, velut fluuios actorrentes, ac præsertim in quatuor illos sanctissimos & illustrissimos, quos Mendicantes vocamus, sicut in quatuor ingentia sanctitatis & benedictionis flumina & elices se diffudit; quod quatuor illæ illustres familiaræ, vti & prope omnes Religiones aliæ, ad Benedictinam se conformarint, & quidquid illustre regula, institutum, ac prima illarum fundatio habet, ab illa in suas deriuarint.

Nec vero mirum, tot ab vno parente illustres natos esse filios, tot generosos & strenuos milites tam inclyti sub ducis insignibus meruisse, tot bonos probosque discipulos tam prudentis & probi magistri disciplinæ se submisisse. Vix enim, exceptis Apostolis sanctioribus illis vidit orbis. Hic ergo Deum totus spirans, mundoque valédicturus, vt religionem amplecteretur, vitamque profiteretur monasticam, perfecte integreque omnia voluit deserere, sciens, quemadmodum Deus ex toto erat corde diligendus, ita & ex toto corde mundum esse detestandum.

Mundo igitur eiuis, vanitatibus valédicto, ita eorum omnem memoriam exiit, & pedibus subiecit, quasi eas nunquam vel vidisset, vel cognouisset, Psalmographi in hoc securus consilium, animam cuiusque com-

pellantis: *Audi filia, & vide, inclina aurem Psal. 44. tuam, & obliuiscere domum patris tui. quæ verba ad animam, quæ terrenos iam vanitates deserere, mundoque egredi secum statuit, mihi dicta persuadeo. Primo ergo illi dicitur, Audi, audi inquam, quanta quamque ampla promittat Deus iis, qui ad cœlestia aspirantes, animum à terrenis abstrahunt, Et vide, vide scilicet pericula, discrimina, pedicas, quas mundus tendit: est siquidem oceanus, tempestatibus ac procellis nunquam non exagitari solitus, & naufragiis infamis: *inclina aurem tuam* monitis, iurationi cœlesti, vocationibus & inspirationibus diuinis; vocem vocantem sequere, & auscultare te appellanti, & tentationibus humanis viriliter resistere. Demum *obliuiscere domum patris tui*, id est, non modo mundana deserere, sed penitus eorum obliuiscere, & nunquam amplius relictorum memoriam repetas.*

Multi vero hodie, pro dolor! longe secus faciunt; & sanctum hunc patrem, cuius esse filios, & imitari virtutes ac vitam iactant, minime sequuntur. Etsi enim mundi domum reliquerint, parentum consortium, honorum desiderium, & opum amorem repudiarint; eadem tamen obliuisci nequeunt; sed perpetuo de iisdem cogitant, mundoque mortui cum sint, mundas nihilominus in iisdem viuit, inque verbis & cogitationibus ipsorum respirat & vegetat. Imitantur nempe ollares illos Hebræos, qui Ægypto egressi, eius tamen fructuum obliuisci minime poterant; sed noctu & interdiu; & nunquam non de alio Ægyptio, & porris & cepis cogitabant, & anheli ad eadem suspirabant: vnde hæc illorum verba & querimoniam: *In mentem nobis veniunt cucumeres & pepones per vrbem, & cepe, & allia.* Num. 11.

Vxor Loth ab Angelis è Sodomis educta, & incendio subducta ideo perit, quod respexerit ad urbem, quam deseruerat, forte dolens intrinsecus, quod eandem inuita deserere cogere, aut forsitan cum dolore terrarum & facultatum ibidem, relictarum recordata. Ita quoque præsens Religioforum exitium est, cum mundo veluti detestabili quadam Sodoma relicto, & inde diuina dextera egressi, respicere retro occipiunt, vt eum in-

Ecce 3. terdum

Multi religiosi mundi relictæ obliuisci nequeunt.

Gen. 19.

terdum adhuc videant, illius delicias ac voluptates ob oculos ponentes, & ad animum, viuaci representatione renocantes.

Gen. 30.

Allegoria.

Rachel, vt Genesis præfert, Labani parentis idololatæ domo egressa, omnia eiusdem secum simulacra abstulit, quo facto se pariter ac maritum Jacob in extremum vitæ discrimen vocauit. Nam deos suos Laban reperiturus itineri se dedit, & incidens in eos, qui clanculo abstulerant, magna quadam mentis turbatione & stomachatus, ita generum est allocutus, *Cur furatus es deos meos?* quasi diceret: Nimum quantum impius es Jacob & scelestus & occasionem præbes, cur furoris in te mei argumenta exhibeam, nisi alio impediret intuitu: quod enim commissisti facias, nimum quantum sufficit, vt me ad eum eadem abripiat. Multæ quoque illustres animæ, meritoria huius exemplo domum quidem Labani deserunt, id est, mundo, qui parens noster est, sed idololatia infamis egrediuntur; verum exeuntes, abominaciones & idola eius, id est, affectus, ambitiones, amores, vanitatem & cogitationes eiusdem, quæ vera quedam idola sunt, secum auferunt; atque hinc mundo eos proficiente, & in claustris & cellulis curiose perferente, in apostasiæ, aut exitij periculo versantur.

1. Reg. 15.

Allegoria.

Mandata Sauli Deus, vt Amalec penitus deleteret & excinderet, nulli parcès. En mandati verba, *Demolire vniuersa Amalec, non parcas ei, & non concupiscas ex rebus ipsius aliquid.* Non modo iubet, ecce penitus & ad interuersionem Amalecitas deleri, verum ne quidem aliquid è præda aut rebus in castris relictis, vel ad minimum animal desiderari. Saul porro præceptum hoc prætergressus, & tauros pinguisimos per speciem sacrificij sibi retinens, extremam perniciem, atque inde ruinam incurrit. Samuel enim Propheta audito taurorum boatu ac mugitu ait: *Et qua est hæc vox gregum, qua resonat in auribus meis, & armentorum, quam ego audio?* Vt historiam hanc allegorice proposito adaptem meo, dico, eundem ipsum Deum plurimis mandare, aut potius consulere mandum vt interuersione conficiat, omnia ad ipsum spectantia derelinquant, plane se penitusq; sub-

ducendo, nihilque amplius concupiscant: ac illi sæpe, mundo relicto, & per contemptum quemdam profigato, brutos sibi & crassos quosdam affectus referunt, qui numquam non in corde peruersis cogitationibus & ambitionibus mundi clamant, magnæque inobedienciæ signa hoc pacto produunt, inde patescunt, Deumque grauiter offendunt, adeo vt meritis illis prioribus excidere sinat, ad quæ eosdem euocauerat. Et ecce exigui hocce manubium præter diuinam voluntatem & vota religionis reseruatam, sola perditionis & ruinæ illorum occasio est.

Achan miles in Jerichuntis expugnatione cum præter Dei mandatum ac ducis iniussu chlamydem sibi coccineam & ducentos siclos argenteos & virgulam auream è præda vniuersa duntaxat retinisset, publice inspectante vniuerso exercitu lapidibus obrutus est, omni que eius substantia flammis addicta: *Lapidauitq; eum omnis israel, & cuncta, quæ illius erant, igne consumpta sunt.* Quam multos vero nouos Achanes inter Christi milites, inter religiosos inquam, reperire hodie poterimus: qui nimirum in illa ruina, fuga, contemptu, destructione, & euerfione mundi, contra diuina consilia, & longe secus ac Deo per votorum ipsi professionem vouerunt, multa suffurantur, multaque ex deprædatione hac sibi ipsis retinent, habitus inquam mundanos, cubacula bene instructa, lineam vestem tenuem ac delicatam; mensas exquisitissimis epulis refertas, aurum & argentum, & multa alia contra pauperatis monasticæ leges, & propterea præterquam quod assidue & incessanter in anima & conscientia torqueantur in hoc mundo, illi potissimum sunt, qui æternum in altero damnentur. S. Benedictus autem non hoc ritu vitam instituebat, non hoc suis Religiosis exemplo præluxit.

Accidit enim hoc illi in statu Religionis, quod tribus olim Apostolis in monte Thabor. Matthæus siquidem refert illos sustollendo oculos, transfigurationis Dominicæ splendore præstrictos, nihil præter Jesum solum vidisse. Ita quoque S. Benedictus animæ oculos per contemplationem, in vita scilicet solitaria (quæ sine dubio cum monte

Tha-

Relig
mō
borc

Causa rui
næ & pec
ditionis
multorum
religioso
rum,

Alleg

Ios. 7.

Religiosi
qui aliquid
è mundo
possidere
volūt, com
parantur
Achano.

Matth. 17.

Religio Thabor comparatur, cum in ipsa anima penitus transfigurentur) sustollens solum Jesum Christum videbat, non amplius mundum, non parentes, non honores, denique præter cœlestia nihil.

Elias Propheta cum in solitudinem concessisset, crudelis Jabelis persecutione declinans, Deus ipsum consolaturus lenis auræ in specie illi apparere voluit. Vir suam hunc Zephyrum Propheta sensit, quin pallio oculos suos texerit. *Et post ignem sibilus aura tenuis: quod cum vidisset Elias, operuit vultum suum pallio.* Hoc pacto ostendens, nihil se videre amplius velle; simul significans, eum, qui semel diuinam penitus dulcedinem hausit, ilico cæteris omnibus oculos occludere. Idem sanctissimo viro Benedicto accidit: gustatis enim semel vitæ solitariae voluptatibus ac bonis, & dulcedine percepta diuina, nihil amplius videre voluit, sed oculos, aures, sensus, memoriam, voluntatem, cor, & cæteras animæ facultates & partes, mundi huius rebus, quas semel deseruerat, occlusit.

Quam igitur sanctus exstitit? quam sanctus Religiosus? ecquis scientiæ non tam labore acquisitæ quam diuinitus infusæ abyssus? Occultissima etenim quæque penetravit, secretissima arcana reuelauit, in profundissimorum mysteriorum cognitionem peruenit; cognouit præterita, præsentia occulta patefecit, & futura contingentia certissimo reuelauit. adeo, vt illud Sapientis locum in ipso habuisse fiat verisimile. *Scit præterita, & de futuris æstimat; scit versutias sermonum & dissolutione argumentorum: signa & monstrat, antequam fiant, & euentus temporum & sæculorum.*

Certissima hæc sunt omnia, & certissimis argumentis notissima: cognouit siquidem præterita, cum puerum coarguendo cõfiteri coëgit surripuisse se vitam sancto viro offerendum; monuitq; ne inde biberet, quod serpens vase lateret, quem vino gustato obbibisset, itaq; mortem incurreret. Præsentia etiam occulta detexit, cum panem sibi ab æmulo oblatum veneno infectum cognouit, coruo proinde præcepit, eum vt in desertum efferret, ne cui is noxam ac detrimentum

afferret. Denique, quod multo prodigiosius est, futurorum etiam notitiam habuit, cum Religiosis suis petram eam ostendit, quam prædixerat, quæ effossa, magnam aquarum vim effudit, vniuersis Religiosis & voluptati & comodo futuram. Hæc scilicet scientiæ cuiusdam in mirabilibus profundæ, & profunde admirabilis secreta & effectus sunt.

Si autem tanta sanctus hic vir circa res S. Benedicti inferiores scientia fuit donatus, maiorem & magnam haud dubie quoad sublimia mysteria, & ea, donatus scientia, quæ in altero peragebantur mundo cognoscenda nactus est. Adeo, vt noctu & interdum continua quadam contemplatione & feruenti mentis eleuatione cum Deo conuersaretur: quod manifestissimum perfectissimæ cuiusdam animæ, & ab omni terrene vinculo penitus liberæ solutæque est argumentum. Cum contemplatio, deuotionis ardor, animæ sublationes, colloquia cum Deo, familiares cum cœlestibus conuersationes, ac fermocinationes, suspiria, amores, amplexus, oscula, non nisi mundum cor, affectus sineros, & animam puram penitus habentium sint, iuxta hoc Euangelium, *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Qui corporeos oculos sordibus & immunditia oppletos habent, res intueri pulchras non valent, sed immundas, fœdas & sordidas.* Ita quibus animi oculi lippunt, & terrenis sordibus oppleti sunt, Deum videre nequeunt, Deum inquam obiectum adeo excellens, quodque omnia mundi obiecta infinitis partibus exsuperat, aliud enim tales intueri apti non sunt, quam terrena, quisquilias & ineptias sæculi.

Hinc sponsa in Canticis, mundum habens cor & mire purum, & contemplationi assuetæ, in qua tam sæpe sp̄sum intuebatur, eumque sanctis. & ad amorem souendum tendentibus, & ad perfectionem inuitantibus fermocinationibus reficiebat, ac vicissim ab ipso iisdem recreabatur, osculum oris eius expetit dicens: *Osculetur me osculo oris sui.* quasi diceret: Carissime ac fidelissime sponsa, tanto te affectu atque amore prosequor, vt tota lingueam, & tantum non amando emoriar. Vitam ergo mihi vt conferes

hæc

hæc vnica suppetit ratio, vt vel vnico diuini oris tui osculo eoque casto me impertiri digneris. Solæ porro perfectæ animæ hunc honorem promerentur, neque enim omnibus hic passim communicabilis.

2 Reg. 14.

Abolon, regni Iudaici princeps, tametsi patri ac regi, Joabi interuentu, reconciliatus esset, & concordia inter ipsos inita, pater tamen eum ad tempus suum in conspectum venire vetuit, & regis maiestatis inritu excludit: *Dixitq; pater, Reuertatur in Ierusalem, sed faciem meam non videat.* Ad eundem quoque modum pœnitens, qui etiamnum imperfectus est, & vitæ spiritualis semitam primum ingreditur, quamquam absolutionem sit delictorum consecutus, Deoq; sui ac Patri cœlesti reconciliatus, iustificationis suæ literas manu præferens; contemplationi tamen & diuinis colloquiis haud dum propius est: sed ille duntaxat, cui, & in cuius corde omnis mundi amor & concupiscentiæ ardor longo virtutum exercitio prorsus refluxit ac penitus decoxit.

3 Reg. 6.

In huius rei figuram tertio Regum libro scriptum est, Dauid e iam sene, effæto, & naturali calore destituto decreuisse proceres, illi vt adolescentula quæreretur vegea, & succo viuida, quæ senescencia illius membra & exsucca, illi condormiendo, restauraret & calefaceret. *Senuerat Dauid, & quæsierunt ei adolescentulam speciosam, quæ dormiret cum eo, & calefaceret eum.* Vt omnem sinistram mundanorum carnaliumq; interpretationem excludam, ingens hic latere mysterium existimo, quodq; nos edoceat, cum concupiscentiæ ardores & incendia in anima refrixerint, tum demum consultum ac bonum esse contemplationi se addicere, atq; illustri huic & nobili cœlorum puellæ assuescere, eiusque contubernium frequentare, vt affectiones nostras calefaciat, & spirituales charitatis ardores incendat, ad imitationem eius, qui hoc modo inflammatus canebat, *In meditatione mea exardescet ignis.*

Psal. 38.

Gen. 4.

Notauit hanc ob causam sacra Scriptura, nosque etiam notare vult, Iosephum Patriarcham prius genuisse Manasse, quod nomen rerum inferiorum & terrenarum oblivionem denotat, quam Ephraim, quo no-

mine fructificatio per contemplationem signatur, vt sub mysterij huius inuolucro doceamur, antequam in rebus spiritualibus per contemplationem progressum faciamus, quod Ephraim declarat, Manasse generasse, id est, integram mundi memoriam seposuisse, & terrenorum omnium oblitos nos esse debere.

Hæc omnia in S. Benedicto in summo perfectionis gradu fuere: nemo enim eo fuit mortificationi addictior, nemo in rebus mundanis frigidior, nemo ad rerum sublimium & diuinarum contemplationem aptior: oratio namque omnis eius erat voluptas, meditatio summæ eius delitiæ, vigiliæ mira illi recreatio, austeritates & vitæ rigor omne eius studium, lacrymæ consolatio, & maxima pœnitentiæ gratissima mentis refectio. Deserta illi erant regalia palatia, cauernæ regis conclauia, ieiunia epulæ regificæ, flagra cimelia, cilicia delicatæ vestes, bestiarum fremitus & rugitus, iucundissima symphonia, vt pres & spinæ diuitiæ, montes & syluæ recreationi destinata & æstiuæ Tempe.

Eia ergo, Auditores, cum iam aures sancti huius viri laudibus & præconiis audieris accommodaueritis, iam animos & mentem sustollite, cogitationes ad gratiam ab illo petendam erigite, quo illius imitemini virtutes, cuius vitæ merita mirabiliaq; & vidistis & audistis. Vos vero pij sanctiq; Religiosi, qui mundum eiusq; inanis pedibus proculcastis, vt sub ducis huius generosi signis militaretis, arque ibi assiduum & implacabile cum carne, mundo, ac diabolo bellum gereretis, generosam hanc animam præeuntem sequamini, iter quod ille statuit insistite, ab illius virtute nolite degenerare, ab illius instituto ne vel latum vnguem desciscatis, illius regulam ad vnguem & quam exactissime obseruare, sub eius obedientia constanter viuite, talique tamque illustri parente dignos vos filios gerite.

Vos autem, qui pietatis studio acti, mundi nauseam concepistis, qui eius fraudem perspectam habetis, vanitatem ad oculum cernitis, nequitiam notissimam habetis, & quotidie eius imposturas & fallaciam intue-

Magnæ perfectio-
nes S. Be-
nedicti.

Contem-
platio pro-
pria ad suc-
cendendū
ignem ca-
ritatis in
nobis.

mini, vos inquam, qui non nisi Dei amorem, sanctorum cultum, ac salutis vestre securitatem sectamini: vos etiam, qui non nisi Deo quiete tranquilleque seruiendi rationes inquiritis, & vt paulatim à mundo recedatis, honeste ab hominum contubernio vos subducatis, & à terrenorum negotiorum turba vos sequestretis, omni ratione contenditis, & in S. Benedictum oculos conicitte, sublustre hos speculum contemplantini, eius ad exemplum vitam instituite, ad illum vota conuertite, illum vt patronum eligitte, vt duces sequimini, omnes denique cogitationes, verba, actiones, ac reliquam vitæ rationem ad eius vitæ operumque imitationem & exemplum semper componite.

Tu vero Beatissime vir, Cœnobitarum sol, anachoretarum fulgor, solitariorum lumen, magne & omni ratione admirabilis Benedicte Religiosorum decus, Dei famulorum gloria, Christi Jesu militum antesignane, sanctorum monachorum Patriarcha, ordinis maximi amplissimi que, & quo nullus in Ecclesia aut laicus patet, aut nobilitate præstantior est, fundator, sancte inter sanctos reliquos sanctitate admirabilis, inter homines vitæ austeritate incomparabilis, inter perfectos omnes charitate inæstimabilis, Gloriose Benedicte, pietatis norma, religionis columna, omnis perfectionis exemplum, & piorum sanctorumque exercitiorum magister; pro nobis, obsecro. Deum deprecare, noster esto patronus & intercessor, fac inquam, beatissime miles Benedicte, vt tua hic in terra sequentes vestigia, mundi scilicet contemptum, vanitatum fugam, castitatis honorem, paupertatis affectum, obedientiæ perfectionem, proximi charitatem, necnon cœlicorum desiderium gaudiorum, & Dei imprimis amorem, quæ sunt viæ ad salutem tendentes, inde, confecto tandem vitæ huius curriculo ac stadio ad gloriæ sempiternæ urbem pertingamus: cuius nos ciues & possessores reddant,

Pater, Filius ac Paracletus Spiritus, sanctus, Amen.

Bessai rom. 7. De Sanctis.

IN FESTO S. MARIE MAGDALENÆ.

Partitio.

1. De lachrymarum efficacia.
2. De muliere peccatrice, an publica & soror Lazari.
3. De mulierum ingenere vanitatibus, & vitis.
4. De circumstantiis peccatum huius peccatrice aggranantibus.
5. De gravitate peccatorum urbanorum.
6. De peccatrice promittente & lachrymantem.

Et ecce mulier, qua erat in ciuitate peccatrix. Luc. 7.

FIGURA.

ECQUIS non admiretur descriptam illam ^{Apoc. 17.} in Apocalypsi meretricem, superbam, eulatam, insolentem, purpura amictam, auro rutilantem, gemmis & omnigeno lapide pretioso fulgidam, manu poculum aureum gestantem, quam principes terræ & reges sequebantur proni cultu supplici, & adorabant, quæque velut immunditiæ ac libidinum trophæum & notam infame pudendumque præferebat nomen, Mater fornicationum? Verum longe maiorem admirationem ac stuporem præferat, qui re ipsa Ierosolyma hodie cernit, quod non nisi in imagine & figura in Apocalypsi videbatur illustrem inquam mulierem, sanguine mobilem, diuitiis affluentem, pulchritudine excellentem, ætate floridam & omnigenis dotibus cumulatam: mulierem inquam regifico vestitam luxu, dissolute viuentem, insolentem vt quæ maxime, omnibus prauo ad peccandum exemplo prælucentem, ab amatoribus permultis frequentatam, & in deliciis habitam, quæque in fronte, velut dissolutionis, lasciuix ac libidinis argumentum ac testimonium præfert, infamem illum probrosamque titulum, peccatrix: Hæc ipsa est Maria Magdalena, quam hodie vobis representare velut in theatro est animus,

fff Spiritus